

M/S «Brandbu» - Rapport over utført arbeid i 2016

2016 ble et spesielt år, med oppturer og nedturer. Etter det gledelige tilsagnet på midler fra Riksantikvaren til å gjenoppta stålarbeidet gikk Bredalsholmen i gang i mars. I møtet den 6.april på Hadeland Folkemuseum ble vi informert om at oppdragsmengden på verftet var økt slik at man kun hadde to mann tilgjengelig på anlegget. Ved behov kunne venneforeningen stille med hjelpemannskap slik at fremdriften kunne opprettholdes.

Ved oppstart var arbeidet planlagt gjennomført med arbeidsperioder før og etter fellesferie. Det viste seg at Bredalsholmen (BDF) ble nødt for å trekke seg fra siste del av arbeidsperioden før sommeren. Vedlagt ligger rapport fra BDF over utført arbeid i perioden mars-juni som også refererer til situasjonen.

Den økte oppdragsmengden ved BDF og utfordringer med arbeidskapasitet var grunnen til at BDF i arbeidsperioden mars-juni måtte redusere kapasiteten fra tidligere tre til to mann i tiden på M/S Brandbu. Vi ble informert om at arbeidet måtte stoppes i juni og håpet lenge at det kunne tas opp igjen i november. Situasjonen ble beskrevet i rapporten sendt Riksantikvaren 30.6.16. Prosjektet har hele tiden hatt en god og åpen dialog med BDF og forståelse for situasjonen som oppstod. I 25.oktober hadde vi et nytt møte med BDF på Hadeland for å planlegge gjenstående arbeid og se på løsninger for hvordan venneforeningen og museet best kunne bidra til å sikre fremdriften og effektiviteten når BDF igjen kunne starte opp arbeid. Samtidig fikk vi beskjed om at BDF ikke ville ha mulighet til å gjenoppta arbeidet før 2017. Møtet var svært konstruktivt i forhold til hvordan vi i fellesskap kunne sikre fremdriften når arbeidet igjen kunne gjenopptas. Viktige elementer ble diskutert, deriblant løsninger på skott. De ekstra kostnadene forsinkelsen og endringene vil medføre prosjektet ble, i samarbeid med BDF, lagt inn i søknaden til RA for 2017.

Forsinkelsen medfører merkostnader, bl.a. strømforbruket og økt leiesum for arbeidshallen der den opprinnelige avtalen går ut 1.mars-17. Det vil også påvirke priser og kalkyler på arbeid som omhandler andre deler av prosjektet (bl.a. rekonstruksjon av mannskapslugaren og overflatebehandling) Det mest bekymringsfulle ved forsinkelsen var risikoen for at bevilgete prosjektmidler kunne bli inndratt; vi tenker da på Stiftelsen UNI, som har gitt tilsagn på kr. 500.000 til prosjektet. Etter søknad om forlengelse fikk vi heldigvis beskjed om at tilsagnet står ved lag i ytterligere to år, dvs. ut 2018.

Spant 21 ½ til 25 ½ Dato 7.6.2016.
Foto.G.Johnsrud/Randsfjordmuseene

Stålarbeid

BDF var raskt i gang etter at tilsagnet fra RA kom. Tirsdag 8.mars var to mann på plass for å gjenoppta jobben fra desember. Man jobbet i ca 14-dagers perioder med en uke fri i mellom. Til tross for reduksjonen fra tre til to gikk arbeidet svært bra fremover.

Etter sandblåsing i-15 ble det avdekket en god del skader på hudplater som man ikke hadde sett tidligere, og arbeidet med skroget har derfor blitt noe mer omfattende enn først antatt. Vedlagt er en oversikt fra Bredalsholmen over det arbeidet som er utført i 2016 mht. utskifting av hudplater, inkl. det arbeidet som gjenstår. Inkludert her er også vanntett stålskott (kollisjonsskott) mellom lasterom og mannskapslugar, som Bredalsholmen sterkt anbefaler å montere inn av sikkerhetsmessige årsaker. For forsvarlig atkomst til lugar, samt som rømningsvei, anbefaler de også å sette inn en vanntett ståldør i skott.

Hudplater med en del groptæring som ikke nødvendigvis trenger å skiftes, men hvor man trenger å bygge opp godstykkelsen, kan eventuelt utbedres med tæringssveis. Dette må imidlertid avklares med Riksantikvaren. Arbeidet

med utbedring av skrog utføres på bakgrunn av tilstandsrapporten som ble laget av BDF i 2013, de befaringer BDF har utført før og etter sandblåsing, svakheter som er oppdaget underveis i arbeidet, samt tykkelsesmålinger.

Da arbeidet ble avsluttet 17. juni var det kun hudplatene i forpiggen samt klinking av utskiftede plater som gjenstod før det planlagte stålarbeid under vannlinja var ferdig.

1Plate C babord side spt 21 ½ 24 ½ i lasterom montert før avreise 16.6.16. Klinking og dikking gjenstår. Foto: G.J/Randsfjordmuseene

Venneforeningen har bidratt mer aktivt i forhold til praktisk oppfølging av BDF på anleggsområdet i perioden da prosjektleder hadde en ulykke i mars og var indisponert en lengre periode. Spesielt Lennart Fordi Bildengjerdningen har tatt fri for å frakte gassflasker, bistått med å skaffe utstyr, tatt imot transport og annet. Bildengjerdningen deltok også på planleggingsmøte med BDF 6.april og har hatt jevnlig kontakt med BDFs Italo Aballay på anlegget i arbeidsperiodene.

Havn

Utover arbeidet som er utført av BDF er det også gjort et stort arbeid på områder som ikke dekkes av tilsagnet. Det er blant annet igangsatt utredning av havneanlegg med bedding slik at vi kan sikre en trygg havneplass med god tilgjengelighet. I den forbindelse hadde vi befaring med fylkesmannen, kommunen og grunneiere 26.april for å avklare mulighetene for inngrep i strandsonen. Referat fra befaringen er sendt Riksantikvaren til informasjon. I løpet av 2016 er målskisse over nytt anlegg tegnet og diskutert med Gran Kommune. Kommunen vil samarbeide med venneforeningens frivillige om utføring av anlegget, mens museet vil stå som ansvarlig søker på tiltaket. Vi har pt inne to søknader (til Sparebankstiftelsen Gran og Regionrådet for Hadeland) om bistand til prosjektering (ingeniørbistand) og til utforming. Vi opplever stor velvilje fra kommunen i planleggingen av dette tiltaket.

Motor og drivlinje

Restaureringen av motor type Avance 25/30 Hk Type R.I.25.V 1920-modell fra den svenske motorprodusenten AB J. V. Svensons Motorfabrik har hatt høy prioritet i 2016. Etter å ha blitt løftet ut av fartøyet og fraktet til verkstedet til Lennart Bildengjerdingen i venneforeningen i november 2014, har den gjennomgått en fullstendig overhaling hvor mesteparten av arbeidet er utført i verkstedet, kun med unntak der det har vært behov for spesialverktøy eller -kompetanse. Det er lagt ned over 700 arbeidstimer i

verkstedet, og motoren er nå klar for å monteres inn sammen med drivverket. En egen rapport om motorrestaureringen er skrevet og følger med denne rapporten. I mai og i juni ble det arrangert åpen dag i verkstedet med godt fremmøte. Lokalt næringsliv har sponset både med gode rabatter og gratis varer til istandsettelsen og 29.juni var motoren klar til første prøvestart. Film er lagt ut på facebooksidene M/S Brandbu venner og har til i dag hatt over 7000 visninger. Stor interesse for den unike motoren i både inn- og utland.

Venneforening/aktiviteter

Det er i 2016 fortsatt et svært tett og godt samarbeid mellom Randsfjordmuseene som prosjektleder og venneforeningen M/S Brandbus venner. Der det i fjor var mobilisering av mye folk fra venneforeningen til dugnader, har det i år i stor grad vært mange arbeidstimer fordelt på få personer i forbindelse med restaurering av motoren. Dette har også sammenheng med progresjonen og avbruddet i stålarbeidet som medførte mindre behov for bistand på anlegget enn planlagt.

Det har dog også i år vært gjennomført større dugnader i forbindelse med rydding og mottak av motorcasing og i forbindelse med publikumsarrangement. M/S Brandbu deltok på «Elvelangs Vigga» i september og hadde åpent telt. Dette var et stort arrangement med høyt besøkstall, og krevde mye for- og etterarbeid.

Venneforeningen administrerer facebooksidene MS Brandbus venner sammen med prosjektleder. Siden har snart 900 følgere og mottar mange henvendelser og spørsmål. Det postes jevnlig foto og film av de ulike arbeidsprosessene som gjøres. Vi opplever stort engasjement via facebooksidene. Prosjektet har hatt flere positive medieoppslag også i år i den lokale pressen.

